

Nemzetpolitikai összefoglaló

2013. 35. hét

KÖZIGAZGATÁSI ÉS IGAZSÁGÜGYI
MINISZTERIUM
NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKÁRSÁG

NPKI | NEMZETPOLITIKAI
KUTATÓINTÉZET

Budapest az erdélyi magyarok mögött áll

A román-magyar viszonyról, a fokozódó romániai magyarellenességről, a Fidesz és az RMDSZ közötti kapcsolatokról is egyeztetett Orbán Viktor pénteken Kelemen Hunor RMDSZ-elnökkel Budapesten. Havasi Bertalan, a miniszterelnök sajtófőnöke elmondta, a négyesemközti tárgyaláson a két politikus egyetértett abban: senkinek sem érdeke, hogy a román-magyar viszony kiéleződjön. „A jelenlegi felfokozott magyarellenes hangulatot román belpolitikai okok magyarázzák” – összegezte a megbeszéléseken elhangzottakat Havasi Bertalan. Az RMDSZ elnöke szerint ez a jelenség akkor is gondokat okoz, ha egyesek szavazatszerző szándékkal gerjesztik a konfliktusokat, hiszen ennek nyomán akár a magyarság számára súlyos következményekkel járó jogszabálytervezetek is a bukaresti parlament elé kerülhetnek. Orbán Viktor egyértelművé tette, hogy Magyarország – alaptörvényi kötelezettségének megfelelően – teljes mértékben az erdélyi magyarság mögött áll. Kelemen Hunor a találkozó után elmondta, arra kérte a kormányfőt, hogy erősítse a két ország közötti intézményes kapcsolatot, ebben pedig az RMDSZ aktív szerepet tud vállalni. A felek a megbeszélésén megállapodtak a Fidesz és az RMDSZ közötti kapcsolatok további erősítésében, és abban, hogy a jövő évi magyarországi és romániai választások kapcsán még további egyeztetéseket folytatnak egymással.

Orbán: Erdély a mienk is

Magyarország olyan kapcsolatokban érdekelt Romániával, amelyek lehetővé teszik, hogy polgáraik biztonságban, stabilitásban és jó gazdasági kilátásokkal élhessék életüket – jelentette ki Orbán Viktor kormányfő a bukaresti Digi 24 hírtelevízióban szombaton sugárzott interjúban. Romániát azért is könnyű szeretni, mert élnek itt magyarok, és ennek az országnak a része a Móricz Zsigmond által tündérkertnek nevezett Erdély, amely a magyaroké is – hangsúlyozta Orbán Viktor a Digi 24 hírtelevízióknak nyilatkozva. A július 27-én Tusnádfürdőn, a Bálványosi Nyári Szabadegyetem idején készült interjút szombat este sugározta a bukaresti hírsatorna Diplomata-útleveél című külpolitikai műsora. „Ez egy olyan tündérkert, ami a mienk is, tehát ehhez van egy sajátos, erős kötődésünk, ez nem egy külső világ a számunkra, amihez mint kívülállók viszonyulunk, hanem ebben egy olyan világot látunk, amelyben mi is benne vagyunk. És ez ma Románia része, tehát ilyen értelemben a Romániához való viszonyunkat meghatározza” – válaszolta a miniszterelnök arra a kérdésre, mit szeret és mit nem szeret Romániában. Orbán Viktor azt mondta, nehéz olyasmit találnia, amit nem szeret ebben az országban, de megjegyezte, „kicsit hangosabb” itt a politikai élet, mint amit a két ország közti viszonyrendszer indokolna. „Én a román-magyar kapcsolatokat jobb állapotban lévőnek látom, mint ahogy a politikusok beszédéből a kép kirajzolódik” – jelentette ki. Hozzátette: ez nem csak a románok miatt, vagy elsősorban miattuk van így, a magyarok is felelősek ezért. „Gyakrabban esünk túlzásokba, gyakrabban használunk erős szavakat a kelleténél. Ez nem lenne baj, ha

hiányozna a román-magyar kapcsolatból" – jelentette ki Orbán, hangsúlyozva: Magyarország olyan kapcsolatban érdekelt Romániával, amelyek lehetővé teszik, hogy polgáraik biztonságban, stabilitásban és jó gazdasági kilátásokkal élhessék életüket. „Amikor olyan miniszterelnökök vannak mindkét országban, akik ezt megértik, hogy ez a legfontosabb, akkor az együttműködés aránylag jó. Amikor olyan miniszterelnökök vannak, akik ezt még nem értik, mert vagy túl fiatalok, vagy még nem töltöttek el elég időt a szakmában, vagy túlságosan könnyen ragadják el őket az érzelmek, akkor nehezebben mennek a dolgok” – fejtette ki a kormányfő. Kitért arra, hogy sokan úgy gondolják, a Románia területén élő magyaroknak kedvezőbb, ha baloldali kormányok vannak hatalmon, amelyeknek a nemzeti kérdéskör kevésbé fontos, de szerinte ez fordítva van. „Egy román hazafival könnyebben szót értek, mint egy olyan románval, akinek a nemzeti kérdés kevésbé fontos” – jelentette ki a miniszterelnök. Szerinte ezzel magyarázható, hogy a jobboldali Traian Băsescu államfővel könnyebb szót értenie, mint egy olyan román miniszterelnökkel, akit a hazafias érzések kevésbé befolyásolnak. Orbán elmondta, a balliberális román kormánnyal még nincs olyan kapcsolata Budapestnek, amit jellemezni lehetne: „alakulófélben lévő” kapcsolataik vannak, és ő is kíváncsian várja, „mire jutnak egymással”. Arra a kérdésre, hogy tervez-e találkozót Victor Ponta kormányfővel, a miniszterelnök azt mondta, az államközi érintkezésnek van egy rendje, másfelől az EU-n belül is adódnak alkalmak egymás „felmérésére”. Hozzátette: a magyar fél nyitott, ugyanakkor érdekelt egy olyan együttműködésben, amelynek mind a románok, mind a magyarok hasznát látják.

Az emberi erőforrások minisztere szerint a magyar kultúra nélkül Kolozsváron nem lehet jövőt építeni

A magyar kultúra nélkül nem lehet jövőt építeni Kolozsváron - jelentette ki az emberi erőforrások minisztere a Kolozsvári Magyar Napok záró rendezvényén - az István, a király rockopera előadásának bemutatója előtt vasárnap. Balog Zoltán a Kolozsvár főterére egész Erdélyből összegyűlt - a szervezők bejelentése szerint közel ötvenezeres - tömeg előtt elmondta: "a magyar kultúrát nem lehet kivonni Kolozsvár életéből, Erdély történetéből, Románia történetéből". Hozzátette, Románia történetéből Temesvárt, és Temesvár magyar hőségének az érdemét sem lehet kivonni. Ezzel arra a politikai vitára utalt, amely Tótkés László román állami kitüntetésének a visszavonásáról szól. Balog Zoltán kijelentette, soha nem szabad lemondani arról a kultúráról, hitről, könnyről, reményről, amit Kolozsvár jelent. A magyar napokat "a mi időnknek" nevezte, és fontosnak nevezte, hogy "minden nap a miénk is" legyen. A miniszter szerint a Kolozsvári Magyar Napok Kelet-Közép-Európa egyik legnagyobb fesztiváljává nőtte ki magát, és kifejezte reményét, hogy minél több hasonló rendezvény legyen "mindenütt, ahol a magyar kultúrának, múltja, jelene és jövője van". Emil Boc, Kolozsvár polgármestere köszönetet mondott a magyar közösségnek azért, hogy vele együtt sikerült az utóbbi tíz évben európaivá alakítani a várost. Hozzátette, két közös cél is egyesíti a kolozsvári közösségeket: a város már elnyerte a 2015-ös évre az Európa Ifjúsági Fővárosa címet, és azért küzd, hogy 2021-ben Európa Kulturális Fővárosa

legyen. A polgármester úgy vélte, a város ereje a többkultúrájúságában rejlik. Kijelentette, olyan város építésén dolgozik, amelyben mindenki otthon érezheti magát.

Széleskörű összefogás született a magyar kisiskolák megmentéséért

Összefog a veszélyeztetett magyar kisiskolák megmentése érdekében a Magyar Közösség Pártja, a Most-Híd, a Szlovákiai Magyar pedagógusok Szövetsége, a Csemadok, a Szlovákiai Magyarok Kerekasztala és a Szlovákia Magyar Szülők Szövetsége. A civil szervezetek és a két politikai erő a Magyar Közösség Pártja kezdeményezésére ült tárgyalóasztalhoz. A felek közleményükben egybehangzóan elutasították az oktatási minisztérium képviselőinek eljárását, amelynek során megpróbálnak nyomást gyakorolni az alacsonyabb tanulólétszámuk miatt többlettámogatást igénylő iskolák fenntartóira és igazgatóira, hogy kezdjék meg intézményeik leépítését. „Megengedhetetlennek tartjuk, hogy a demokratikus rendszer fontos vívmányát, az önkormányzatiság elvét felrúgva, a helyi társadalom igényeit figyelmen kívül hagyva igyekeznek utat törni egy nem rendszerszintű döntésnek, amely súlyos következményekkel járhat” – szögezték le közös nyilatkozatukban. A civil szervezetek és a két politikai erő tudatosítja, hogy az iskolától megfosztott falvak lassú leépülésre vannak ítélve. Meggyőződésük, hogy az ilyen jellegű problémákat nem központilag, hanem helyben kell megoldani, a kistérségi sajátosságok és érdekek figyelembe vételével, ezért nyomatékosan kérik, hogy a helyi választott képviselők dönthessenek egy-egy iskola fenntartásáról. „Felszólítjuk a kormány tagjait és a parlamenti képviselőket, hogy ennek biztosítása érdekében vonják vissza a minimális osztálylétszámokra vonatkozó indítványt, amely az eredeti tervzetben nem szerepelt, csupán a tárcaközi egyeztetés során került a törvényjavaslatba. Egyúttal kérjük az oktatási minisztert, hogy ne másfélezer tanító elbocsátása árán próbálja biztosítani a pedagógusbérek emeléséhez szükséges pénzeszközöket” – tartalmazza a tanácskozás után kibocsátott nyilatkozat. A tárgyaló felek szerint bár ösztársadalmi problémáról van szó, az iskolák megszűnése nagyobb arányban érintené a vegyes lakosságú területek oktatási intézményeit. Megítélésük szerint mindaddig nem múlnak el a kisebbségi iskolákat fenyegető veszélyforrások, amíg az érintettek nem dönhetnek saját ügyeikről, ezért „A szlovákiai magyarok megmaradásának és fejlődésének alapfeltételei” című dokumentum értelmében egyértelműen kiállnak a kulturális és oktatási önrendelkezés létrehozásának eszméje mellett.

Sikeres a Magyar Nemzeti Tanács beiskolázási programja, rekordszámú magyar elsős kezdi a tanévet

Szeptemberben mintegy 1820-1840 magyar elsős ül majd az iskolapadokba Vajdaságban. Az adatokat most véglegesítik a Magyar Nemzeti Tanácsban, ahol már készülnek az ajándék tanszercsomagok szétosztására is – mondta Joó Horti Livia, az MNT Közoktatási Bizottságának elnöke. „Szabadkán egy erőteljes számnövekedés van, ott leszünk a 400 elsős kisdíáknál Szabadkán, ami évek óta nem volt ilyen magas. Más helyeken viszont változik. De összességében Vajdaság tekintetében ez egy hasonló szám lesz, mint tavaly. És hát lesznek települések, ahol az idén nem lesznek elsőseink, és voltak tavaly, és lesznek települések, ahol indul magyar osztály, pedig tavaly nem tudtunk indítani.” „Minden iskolakezdés ezért egyúttal egy életért folyó harcot is jelent az iskolák számára. Ugyanis a demográfiai mutatók Vajdaság-szerte, és itt nem csak a kisebbségekről, hanem egy általános tendenciáról beszélünk, de a kisebbségek szempontjából ez külön, hangsúlyosan megjelenik, évről évre tapasztalható a lakosságfogyás, ezáltal a diáklétszám csökkenése is” – nyilatkozta Deli Andor tartományi oktatási titkár.

Horvátország-szerte megünnepelték Szent István napját a HMDK alapszervezetei

Augusztus 20-át, a magyar államalapítás napját Horvátország-szerte megünnepelték a HMDK alapszervezetei. Dályhegyen misét tartottak, Vukováron kenyeret szenteltek, de Splitben és Rijekában is rendeztek kultúrműsort. A dályhegyi katolikus templom Szent István nevét viseli, ezért minden augusztus 20-án szentmisét tartanak, úgy emlékeznek államalapító királyunkra. A dályhegyi búcsú is ezen a napon van. A misére több plébánost is meghívtak más falvakból, többek között Verebélyi Árpád gombosi (Vajdaság) plébános is részt vett az eseményen. Az ő javaslatára látogatott el a dályhegyi ünnepekre a budapesti Szent István Lovagrend néhány tagja is. A Vukovári Magyarok Egyesülete a Magyar Otthon udvarában tartott Szent-István napi ünnepséget. “Mivel ez a nap az új kenyér ünnepe is, a kultúrműsor mellett kenyeret is szenteltünk babfőzéssel egybekötött rendezvényünkön - nyilatkozta Jakumetovics Rozália, a Vukovári Magyarok Egyesületének elnök asszonya”. Augusztus 20-át a HMDK spliti egyesülete is megünnepelte a városi képviselő-testület nagytermében. A köszöntők mellett alkalmi versek hangzottak el, és fellépett a helyi Rozmaring népdalkör is, Komenda Lászlótól pedig gitárkoncertet hallhatott a közönség. A rendezvényen részt vett Boris Čurković, a spliti városi tanács elnöke, Angel Mitrevski, a kisebbségi tanács tagja, valamint Horváth Zoltán kihelyezett magyar konzul is. A tengermelléken a rijekai magyarok is igyekeznek nemzeti ünnepeinkről megemlékezni. A HMDK rijekai székházában ünnepelték Szent István napját.